

Norske Skog

Veien mot en langsiktig og bærekraftig industri

Sven Ombudstvedt, konsernsjef

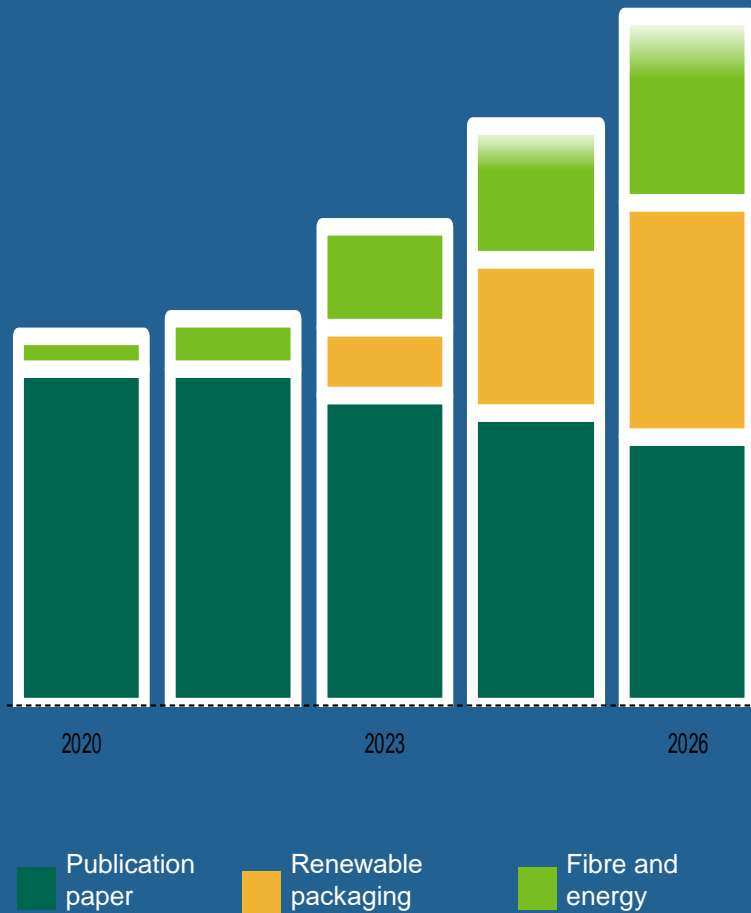
Carsten Dybevig, direktør kommunikasjon og samfunn

14. januar 2022

www.norskeskog.com

Strategi: Skape grønn vekst i synergi med eksisterende virksomhet

Illustrative over-the-cycle
EBITDA

Diversifisere and innovere
innen fiber og energi

Bli en betydelig europeisk
produsent av emballasje
basert på returemballasje

Forbedre og optimalisere
kontantstrøm fra
publikasjonspapir

CO2-kompensasjon for å hindre karbonlekkasje

- En nødvendighet for industrien til å gjennomføre det grønne skiftet og opprettholde konkurransekraft

Ivareta industriens konkurransekraft

- Utnytte **handlingsrommet** i EUs retningslinjer og bruke høyest mulig CO2-utslippsfaktor (EU: 0,62 vs KLD: 0,53)
- Norsk industri må utlikne **logistikkulempen** og ha komparative fortrinn for å være konkurransedyktige
- Norsk industri er en del av **klimaløsningen**
- Investeringer avhengig av til **langsiktighet**: markedstilgang (EØS), lønnsom drift, gode rammebetingelser
- Det er stor **usikkerhet** omkring markedsutviklingen og rammebetingelsene i verdensmarkedene framover
- **Politikernes veivalg** avgjør bedriftenes kostnadsutvikling og konkurransekraft

Analyse av ordningen hittil

- Klima- og miljødekt gjennomført **studie** om virkningene av ordningen (THEMA, EWI (Køln))
- Fra 2020 vil 14 land, som til sammen står for over **80 prosent** av EUs samlede BNP, ha innført kompensasjonsordninger
- Kompensasjon for økningen i kraftkostnader som skyldes at kraftproduksjon i Europa omfattes av **kvotemarkedet**
- Karbonpriskompensasjonen har påvirket **investeringer** i norsk kraftintensiv industri, og at disse beslutningene har motvirket og vil motvirke **karbonlekkasje**
- Kompensasjonsordningen later **ikke** til å hindre energieffektivisering og FoU
- Viktigste politiske **virkemiddel** for den kraftforedlende industrien hittil

Utvikling i CO2-kvotepriis 2008-2022 (graf)

- Utgifter til CO2-kompensasjon dekkes av langt høyere inntekter fra energisalg til utlandet

- Utlikne markedssvikt og utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen

Trender og realiteter

- Alarmerende, **nedadgående trend** i handelsbalansen med utlandet, som ble forsterket i 2020
- Oljen skal fases ut, men Norge blir mer og mer **oljeavhengig** for hvert år som går
- Bankmarkedet **risikopriser** alle sektorer utenfor fast eiendom og oljeaktiviteten høyere
- Økende **ubalanse** i nasjonale investeringer, der industriens andel er svært lav
- **EU Green Deal** åpner for selektive sektorvise tiltak for å oppnå fastsatte klimakutt innen 2030, som innebærer at den norske stat kan gi **investeringsstøtte**, lån, garantier og øvrige stimuli på linje med øvrige EU land.
- I Norge har staten prioritert FOU støtteordninger og lite til **kommersialisering** og investeringer for industrien
- I dag vurderer ESA i hovedsak de juridiske sidene ved forslag og ikke de politiske. ESA organet bør i større grad enn i dag underlegges også **politiske** kriterier eller medbestemmelse.

Klimafinansiering – den grønne industrien

- Utnytt **handlingsrommet** i EØS-avtalen bedre for å sikre industriutvikling og foredling i Norge.
- Gjennomføre et **klimafinansieringsløft** for å nå målet om nullutslipp/klimanøytralitet og sikre kapital til industriell omstilling i industrien innen 2050:
 - **Utligne markedssvikten** i kapitalmarkedet: Bankmarkedet risikopriser alle sektorer, med unntak av fast eiendom og oljeaktiviteten, høyt sammenlignet med konkurrentland i EU.
 - **Utvide investeringsmandatene** og bevilgningene til Investinor e.l. for å åpne for deleierskap i nye industrianlegg og bidra til investeringer i mer modne selskaper og teknologi.
 - Virkemiddelapparatet bør i større grad bidra i **kommersialiseringen** av nye selskaper og forretningsmodeller.
 - Staten stiller garantier/investeringsstøtte med inntil **75%** av det totale investeringsnivået, med garantier for inntil NOK 30 mrdr for perioden 2022-25. De nye ordningene bør administreres av allerede **etablerte organer** med høy industriell kompetanse slik som Enova.
- Gjennomgå ESAs rolle og mandat for å vurdere om **kontrollmekanismen** fungerer optimalt og i henhold til de opprinnelige, vedtatte målsetninger i EØS-avtalen.

Energipolitiske anbefalinger til Regjeringen

- Energi har vært det fremste komparative fortrinnet til industriutvikling i Norge i over 100 år

Årsaker til kraftkrisen

- Utfasing av fossile- til fornybare energikilder
 - Overgang fra regulerbar til **uregulebar** kraftforsyning i Europa (eksempel NZ)
 - Høy prisvolatilitet: **væravhengig** (vind, regn og sol)
 - **Utfasing** av regulerbar kjernekraft og fossile kilder
 - Kabelkapasitet (~80 TWh) fjerner flaskehals og **integrerer** Norge i det europeiske energimarkedet
- Norsk politisk strategi
 - Lovere fornybar kraft til Europa => maksimere **overskuddskraftverdier** – nå: utnytte gunstige prisforhold
 - **Elektrifisering** av sokkelen og utvikling av havvind
 - Kabelutbygging: opprinnelig pga **forsyningsikkerhet** (oppnådde dette i felles nordisk marked)
 - Elektrifisering av det norske **samfunnet** (ny industri, privat, transport)
 - Norske kraftselskaper utnytter **gunstige** prisforhold uten omsyn til fyllingsgraden i magasinene
 - Forsyningsikkerhet reguleres ikke lenger gjennom **fyllingsgraden** i magasinene
 - Industrien brukes som **energialdering** ved ubalanse i nettet gjennom ulike ordninger administrert av Statnett (3 min utkobling) - fleksibilitet

Kraftmarkedet må styres – generelle tiltak

- Norske kraftforsyning bør være fordelaktig for norske husholdninger og gi **komparative fortrinn** til norsk industri, jfr Hurdalsplattformen
- Tiltak for å skape et stabilt kraftregime:
 - Sette begrensninger i elkrafteksporten: **flaskehals** på utenlandskablene kan sikre lavere pris i Norge
 - Krav til **fyllingsgrad**
 - Kraftig **utbygging** av fornybarkraft i Norge, iht DNV studie «Energy Transition» til ~250 TWh
- Stoppe nye eksportkabler også **hybridkabler**, som et minimum kobles de kun på eksisterende eksportkabler
- **Elektrifisering** av sokkelen: når ny kraft er på plass – og da helst fra vindkraft til havs, ikke fra fastlandet
- Støtte til **energieffektivisering** gjeninnføres for å frigjøre betydelig kraft fra industrien (elavgiftsfritak)
- Avsette tilstrekkelig norsk elkraft til industrielle **foredlingsformål** til konkurransedyktige priser
 - Etablere et **innkjøpskonsortium** som forhandler på vegne av norsk industri med langsiktige kraftkontrakter (80% inndecking) som gir komparative fortrinn for norsk industri
 - Gi **Statkraft og Statnett** et oppdrag om å prioritere elkraft til industrien for å sikre næringens konkurransekraft

THEMA analysen – usikker fremtid for industrien

Sektor	Usikkerhet - 2030	Usikkerhet - 2050
 Industri	Høy usikkerhet – elektrifiseringstiltak i industrien. Konkurransedyktighet til nye satsninger. Sårbar for utvikling i total energikostnad og nett	Høy usikkerhet – svært avhengig av utviklingen i strømpris. Avhengig av nettutvikling
 Norsk sokkel	Medium usikkerhet - flere planlagte og sannsynlige prosjekter	Høy usikkerhet – avhengig av politiske prioriteringer og omfang av redusert aktivitet på sokkelen
 Hydrogen	Medium usikkerhet - avhengig av kostnadsutviklingen i hele verdikjeden for H2	Høy usikkerhet - avhengig av kostnadsutviklingen i hele verdikjeden for H2
 Datasenter	Medium usikkerhet – høy vekst i markedet siden 2010. Flere sannsynlige prosjekter	Høy usikkerhet – avhengig av strømpris, fibertilgang, norsk konkurransekraft totalt sett
 Transport	Lav usikkerhet – vedtatte mål med klare tidsfrister	Lav usikkerhet – vedtatte mål med klare tidsfrister
 Alminnelig forbruk	Medium usikkerhet – avhengig av hastighet på energieffektivisering av bygningsmassen	Lav usikkerhet – antar at vi når målene for energieffektivisering i bygningsmassen på lengre sikt

Den høye spotprisen vil på sikt påvirke prisvilkårene for norsk industri ved høyere kostnader, lavere lønnsomhet og svekket konkurransekraft.

Takk for oppmerksomheten.

Appendix

Grønn re-industrialisering av Norge

For å nå nullutslippsmålene og utvikle verdens beste industri, må Norge ta et krafttak for å styrke norsk industri

Det store klimafinansieringsløftet:

- Staten stiller garantier for **50-75%** av det totale investeringsnivået dvs garantier for inntil **NOK 30 mrd** pr år for perioden 2022-2025, ref petroleumsskatteloven
- Det forutsettes at bankene stiller opp for norsk industri og gir betingelser som avspeiler garantiordningen
- En statlig garantiordning på NOK 30 mrd pr år vil ha en kostnad tilsvarende et mulig tap på utlånsporteføljen
- Bør være tilgjengelig for de **40-50 større** energikrevende industribedriftene i Norge
- Behov for større investeringer på grunn av målet om **nullutslipp/klimanøytralitet** i industrien innen 2050
- Ordninger administreres via **etablerte kanaler**

Prosess21 forutsetter bl.a.:

- **Energimarked:** iverksette tiltak som styrker norsk industriell konkurransekraft
- **Netttariffer:** Stopp Statnett fra å gjennomføre de foreslåtte, kraftige økningene
- **Logistikk:** øke investeringene i infrastruktur for jernbane og veier
- **CO2-kompensasjon:** sikre videreføring av CO2-ordningen i tråd med EUs virkeområde
- Vurdere bransjeselektiv **prising på CO2 kvoter** for å oppnå raskere ønskede klimaeffekter